

Vršovice 1.1.2011

Pozdrav: Milé sestry a milí bratři, milí přátelé, vítám vás na našich společných bohoslužbách v prvním dni kalendářního roku a zdravím vás apoštolským pozdravem: Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi.

Amen.

Píseň: 161 sl.1 Tebe, Bože, chválíme

Introit: Hospodine, Pane náš, jak vznešené je tvoje jméno po vší zemi! Svou velebnost vyvýšil jsi nad nebesa. Vidím tvá nebesa, dílo tvých prstů, měsíc a hvězdy, jež jsi tam upevnil: Co je člověk, že na něho pamatuješ, syn člověka, že se ho ujímáš? Jen maličko jsi ho omezil, že není roven Bohu, korunuješ ho slávou a důstojností.

Ž 8,2.4-6

Píseň: 614

Modlitba: Pane Bože, přicházíme za Tebou jako Tvoje děti. Přicházíme poděkovat a odevzdat všechno, co jsme v minulém roce prožili. Každý toho máme mnoho na srdci. Ale především přicházíme děkovat, že máme za kým a kam přicházet, že smíme vědět, kde je náš domov. Děkujeme, že Tě smíme nazývat naším Otcem, děkujeme, že nás tento vztah přivádí za Tebou do společenství s těmi, které sis povolal a kteří tak smějí tvořit Tvoji církev.

Děkujeme, že se smíme v tomto společenství učit rozpoznávat nový prostor pro život - nejen pro nás, ale pro celé stvoření. Prostor, který se nám otevřel ve smrti a vzkříšení Tvého Syna a našeho Spasitele Ježíše Krista. Vyznáváme, že v tomto prostoru neumíme žít, že z něj utíkáme nebo jej zanášíme nepořádkem svých představ i představ tohoto světa. Ty to vidíš, vidíš i naši slabost, když nás voláš k nápravě. A místo odmítnutí za námi přicházíš, nabízíš nám u svého stolu posilu, novou důvěru, novou naději. Abychom rozpoznali, že Ty sám nás bereš za ruku a vedeš domů a učíš nás tu žít.

Za to všechno Ti chceme dnes zvláště poděkovat. A poprosit za celou Tvoji církev, aby dnes i v celém příštím roce byla svým bližním svědkem o Tvém soudu, který je tak nepochopitelně naplněn Tvoji milostí. Amen.

Čtení: Dt 4,25-40

Píseň: 500

Text: Ga 4,1-7

Haleluja. Z mých úst zazní chvála Hospodinu, jeho přesvatému jménu bude dobrořečit všechno tvorstvo navěky a navždy. Haleluja. Ž 145,21

Jsme na začátku nového kalendářního roku. Jakkoliv ten církevní rok začal adventem, nemůžeme a ani nechceme se vyvázat z přání, která si navzájem do následujícího roku přejeme. A právě při těchto přáních si uvědomujeme, co je naším snem, co je snem lidí okolo nás. Mohli bychom říci - království Boží. Ale tak trochu pokřivené, takové podle našich představ - království Boží bez bolesti, bez problémů, bez krizí, naplněné naší jistotou, naším zajištěním, které by nic a nikdo nedokázal narušit. Lidský sen, lidské přání.

A dnes tu máme před sebou dva texty, které do těchto našich snů mají hodně co říci. Mají hodně co říci do lidské budoucnosti. Mojžíš promlouvá k Božímu lidu před vstupem do zaslíbené země a první, co od něj slyšíme, je: „Až v té zemi zestárnete“. Až si zvyknete, až přestanete vnímat zázrak pobytu v ní a začnete vyhlížet něco lepšího - pak se začne váš život rozklížovat. Protože si ho začnete zajišťovat různými modlami. Různými berličkami. Jejich shromažďováním, hromaděním, vlastněním. Ale toto není smyslem života v Boží zemi. To slyší Boží lid ještě před tím, než do ní vejde. Ve vlastnění není budoucnost lidské, naší existence.

Je to tvrdé slovo, protože následkem takového jednání je ztráta života v Boží zemi, ztráta té lidské budoucnosti, o které sníme. Rozptýlení mezi národy, rozptýlení, smíchání s hodnotami, které se do skutečného života míchat nemají. A nám je úzko. Co je vlastně to tesání model, které toto vše způsobí? Dokážeme na tuto základní otázku odpovědět? Je to o to těžší, když do našeho starozákonního textu pustíme apoštola Pavla s jeho kritikou vztahu Božího lidu k Zákonu. Tedy k tomu ústřednímu v židovské zbožnosti. Zákon byl neoddelitelnou součástí smlouvy s Hospodinem, Zákon nabízel cestu, jak zůstat v této smlouvě, jak nevypadnout ze života. A přece - nebo spíš právě proto - se může stát vztah k Zákonu kamenem úrazu. Jakkoliv židovský pohled na Zákon není legalistický, není záslužnický, může se takovým stát. A nám běhá mráz po zádech, protože tento problém známe i my jako křesťané - a dobře ho známe. Ze zvěsti o svobodném, osvobozeném životě k otevřenosti k druhému člověku se stává štít. Moralistní a často xenofobní ideologie hlásající cosi o pravé identitě a určující, kdo do této identity smí patřit a kdo ne, kdo je dobrý a kdo ne. Místo snahy o porozumění a pomoci ukazování prstem.

Pročítáme příběh Ježíše z Nazareta a nevěříme svým očím, jak je možné z důrazů zvěsti a jednání tohoto Ježíše, který bořil hradby mezi lidmi a zastával se právě těch odlišných, jak jsme z této zvěsti mohli udělat něco, co ubližuje lidem. Ideologii vlastnění.

„Budeš plodit syny a vnuky a dožijete se v té zemi stáří; zvrhnete-li se však a uděláte si tesianou sochu, zpodobení čehokoli, a dopustíte se toho, co je zlé v očích Hospodina, tvého Boha, co ho uráží, беру si dnes proti vám za svědky nebe i zemi, že v zemi, do níž přejdete přes Jordán, abyste ji obsadili, rychle a nadobro vyhynete. Nebudete v ní dlouho živi, ale budete vyhlazeni.“

Skutečně není jedno, co provádíme s Boží zvěstí a jak se k sobě chováme. O co se ale opřít, když nerozeznáme ani evangelium od tesání model? Máme jako Boží lid budoucnost? Neztratili jsme ji v době, když zažíváme ono „rozptýlení mezi kdejaký lid“? Neztratili jsme ji v tom promíchání hodnot, v tom zmatku normy vlastnění, která se nám plete do vděčnosti Pánu Bohu za život? V osobních vztazích, které pak prorůstají vztahy společenské, odráží se v politice. Zmatení hodnot, které nechává člověka zmítat se bez ukotvení v bouřích nejrůznějších krizí. „Tam budete sloužit bohům zhotoveným lidskýma rukama.“ Všemu tomu, co nepřesahuje lidský život a nemůže mu nabídnout výhled, přesah, odvahu, naději - navzdory situaci, ve které se ocitáme. „Poslužte si - tady je máte ty své modly.“ Je to od deutoronomisty až poněkud ironické.

Ale to není konec. Řešení není podle toho našeho scénáře. Změna nepřichází zvenku. Nezmění se mávnutím ruky společnost, tento svět. Byli činěny pokusy, aby se změnil zvenku. Vnější zásahem bez ochoty proměnit na prvním místě člověka, sám sebe. A tyto pokusy byly tragické. Stejně tak je iluzí si myslet, že se dá napravit lidský vztah zásahem zvenku - ta touha najít cestu tím, že podrobíme kritice všechno kolem a vneseme nárok, aby se to změnilo. Nakoupíme všechno možné, změníme lidi kolem sebe, změníme partnera, změníme učitele svých dětí, vyměníme členy sboru, vyměníme faráře, spoluobčany, politiky - a pak bude všechno dobré. Vždyť to oni přece nesou vinu na naší situaci. Ne. Deutoronomista nabízí něco jiného - „odtamtud budete hledat Hospodina, svého Boha“. Ano, je možná změna, nemáme to vzdávat, není pravda, že veškerý pokus o spravedlivější společnost je iluzí a chybou. Není pravda, že by nešel zachránit lidský vztah. Ale na začátku je naše hledání Hospodina. Nemusíme se tedy bát, že by „rozptýlení mezi národy“ byl konec. Že by nebyla cesta ven z toho

zmatku hodnot. To není pravda. Boží moc není vázána na určité místo, není vázána na určitý typ společnosti, není vázána na církve - natož pak na určitý typ církve. To, že se Boží lid ocitne uprostřed zmatků, to, že my žijeme uprostřed zmatků, to neznamena konec.

I odtud, a právě odtud, máme hledat Hospodina. Ano, je to jiné, než bychom si představovali ve svých přáních o životě v novém roce - a přece právě tady je naše místo, kde se máme ptát po Hospodinu, kde se nám může otevřít budoucnost. Kde se nám může otevřít pohled a srdce pro Boží zázraky. „Zdali jsme kdy viděli nebo slyšeli o něčem takovém?“ To už deuteronomista vidí svůj lid zpět v Boží zemi a i nám tak dává naději.

Nemusíme se bát. Nemusíme pochybovat, že by tato cesta do Boží země nebyla možná, že by nás Pán Bůh nevyslyšel, když k němu voláme, že by nás On sám nehledal. Vždyť právě to jsme si připomněli o vánočních svátcích a o tom nás ujišťuje i apoštol Pavel. Ano, potřebujeme jistotu, potřebujeme ukotvení. Potřebujeme vědět, že se mohu opřít, důvěřovat člověku vedle sebe. Potřebuji vědět, že můj život má budoucnost, smysl, který mě přesahuje. Bez toho skutečně nemůžeme žít a při poctivém pohledu na sebe sama, který nám nabídl deuteronomista i apoštol Pavel rozpoznáváme, že takový život si nezajistíme, nevyrobíme, nekoupíme. Nemůžeme ho zajistit ani náboženskými výkony. Takový život můžeme pouze dostat a dostáváme darem. „Když se však naplnil stanovený čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného z ženy, podrobeného zákonu, aby vykoupil ty, kteří jsou zákonu podrobena, tak abychom byli přijati za syny.“

Smíme tedy žít - ne si brát život a určovat, jaký ho chceme mít. Smíme žít. Protože nám Pán Bůh nabízí svoji pomocnou ruku. Nabízí nám svého Ducha, který nás učí volat Abba Otče. Na jakémkoliv místě, v jakékoliv situaci. Nikde nejsme ztraceni, nic nám nemůže vzít možnost života. S našimi blízkými, ve sboru, v církvi, ve společnosti. Uprostřed zmatků a omylů, uprostřed zloby a nepochopení smíme vědět, že patříme Pánu Bohu, protože On chce být s námi. Smíme se pokoušet naplňovat zákon Kristův, smíme se pokoušet o odpuštění, vstřícnost. Smíme tak vytvářet společenství v našich rodinách i sborech, a tak proměňovat i svět kolem sebe, aby byl spravedlivější, humánnější, odpovědnější k lidem i k přírodě. Ano, máme přání, které si můžeme přát do nového roku, který je před námi. Máme ujištění, ve kterém můžeme utvrzovat jeden druhého. „A tak už nejsi otrok, nýbrž syn, a když syn, tedy z moci Boží i dědic.“

Amen.

Píseň: 190

Vyznání vin: Milé sestry a milí bratři, byli jsme společně ujištěni na začátku nového roku, že jsme zváni do prostoru Boží vlády. Že nemusíme zůstat v moci zákonitostí světa a vztahů, které nás trápí a které vypadají tak nepřekonatelné. Smíme se nyní ztišit pře naším Pánem a odevzdat mu vše, co nás tlačí k zemi, co nám brání vykročit do prostoru Boží budoucnosti.

Pane Bože, děkujeme Ti za nabídku milosti a odpuštění. Děkujeme Ti, že se smíme jako marnotratný syn otočit, nechat za sebou všechno zlé a marné a vyjít vstříc Tvé otevřené náruči. Tak jako marnotratný syn chceme vyznat svůj hřích.

Vyznáváme, že spolu s lidmi kolem nás neseme svým hřichem vinu za bídu tohoto světa. Kdo tak chce společně se mnou vyznat, ať to potvrdí slovy: Vyznávám.

Myslíme na svá provinění, na své nesplněné úkoly ve Tvé službě. Vyznáváme svůj dluh lásky a pomoci, vyznáváme svoji neschopnost odpustit. Kdo tak chce společně se mnou vyznat, ať to potvrdí slovy: Vyznávám.

A přece před Tebe předstupujeme s nadějí na Tvé odpuštění právě pro milost Tvého Syna Ježíše Krista, kterého jsi pro nás poslal, který za nás zemřel a pro nás je živ. Věříme v moc jeho smrti a vzkříšení. Potvrďme hlasitě: Věříme.

Pamětlivi toho, že jsi v Kristu odpustil nám, odkládáme nyní všechn hněv i výčitky a odpouštíme těm, kdo nám ublížili. Vyznejme to hlasitě pro lásku Kristovu: Odpouštíme.

Slovo milosti: S radostí, v jistotě víry nyní můžeme přijmout slovo ujištění o Boží lásce z úst proroka Izajáše: „Cožpak může zapomenout žena na své pacholátko, neslitovat se nad synem vlastního života? I kdyby některé zapomněly, já na tebe nezapomenu. Hle, vyryl jsem si tě do dlaní, tvé hradby mám před sebou stále.“

Iz 49,15n

Pozdravení pokoje: Smíme přijmout tuto Boží milost, kterou nás nyní obdarovává a smíme si navzájem podat ruce na znamení odpuštění, bratrství a jednoty Kristova lidu a pozdravit jeden druhého se slovy: Pokoj tobě.

Píseň: 367

Modlitba: Vpravdě jsi svatý, Bože,

a jsi pramen všeho posvěcení.

Z temnoty přivádíš světlo,

ze smrti život,

z mlčení slovo.

Děkujeme ti za náš život

a za svět, který jsi nám dal.

Děkujeme ti za nový svět, který přijde,

a za lásku, která naplní všechno.

Chválíme tě za milost,

kterou jsi prokazoval Izraeli,

svému vyvolenému lidu.

Děkujeme Ti za zaslíbení daná Abrahamovi,

děkujeme za jejich naplnění.

Za záchranu z Egypta,

za dar zaslíbené země,

za tvou věrnost smlouvě,

za návrat z vyhnanství

a za slova proroků,

která platí.

Chválíme tě za tvého jednorozeného Syna,

který všechna tvá zaslíbení naplnil

a ještě naplní.

V něm máme život.

Jeho Duch lásky je tím Duchem, který nás učí

chválit tebe, našeho Otce,

tobě děkovat,

tebe oslavovat

a tebe vyznávat:

Svatý, svatý, svatý jsi, Hospodine zástupů, plná jsou nebesa i země Tvé slávy. Požehnaný, kerý přicházíš ve jménu Páně. Hosana na výsostech.

Slova ustanovení: Poslyšte slova ustanovení svaté večeře Páně: „Já zajisté přijal jsem ode Pána, což i vydal jsem vám, že Pán Ježíš v tu noc, v kterouž zrazen jest, vzal chléb a díky činiv, lámal a řekl: Vezměte, jezte, to jest tělo mé, kteréž se za vás láme. To čiňte na mou památku. Takž i kalich, když povečeřel, řka: Tento kalich je ta nová smlouva v mé krvi. To čiňte, kolikrát koli píti budete, na mou památku. Nebo kolikrát byste koli jedli chléb tento a z kalicha toho pili, smrt Páně zvěstujete, dokud nepřijde.“

(1K 11,23-26)

Apoštolské vyznání: Chceme se touto svátostí posilnit ve víře. Nejen sami pro sebe, ale v jednotě církve Kristovy, ve společenství s křesťany všech generací a národů. Vyznejme tedy spolu s nimi slovy Apoštolského vyznání víry:

Sbor: Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země, i v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny, trpěl pod Pontským Pilátem, byl ukřižován, umřel a byl pohřben, sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí na pravici Boha Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé. Věřím v Ducha svatého, v svatou církev obecnou, svatých obcování, hříchů odpuštění, těla z mrtvých vzkříšení a život věčný. Amen.

Píseň: Při vysluhování svaté večeře Páně Budeme společně zpívat píseň
308
461

Pozvání: Slavme dnes Kristův hod vesele. Zdálo se, že jsme sami a on že prohrál. Přišel k nám zpět a je s námi po všechny dny a právě nás znovu zve ke svému stolu, aby nás posílil na další cestu ujištěním, že jsme jeho, že nás má rád, odpouští nám a podarovává nás mocí své milosti. Nemusíme plakat tváří v tvář svým chybám a vinám. Všechno se změnilo. Bůh nás v Ježíši Kristu smířil se sebou. Dnešní den je zajisté svatý našemu Pánu. Netrapte se! Radost z Hospodina bude vaší záštitou. A tak již usmíření s Bohem i bližními přistupujme v radosti ke stolu Páně.

Přijímání: Společenství těla Kristova.

Společenství krve Kristovy.

Propouštění: Kdo je v Kristu, je nové stvoření. Co je staré, pominulo, hle, je tu nové!

2 Korintským 5:17

Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista, který sám sebe vydal za naše hříchy, aby nás vysvobodil z nynějšího zlého věku podle vůle našeho Boha a Otce. Jemu buď sláva na věky věků.

Amen. Galatským 1:3-5

"Neboj se. Já jsem první i poslední, ten živý; byl jsem mrtev - a hle, živ jsem na věky věků. Mám klíče od smrti i hrobu. Zj 1,17c-18

Píseň: 510

Přímluvná modlitba: Pane Bože, náš Otče, při ohlížení za minulým rokem je toho hodně, za co chceme děkovat. Uvědomujeme si, jak nesamozřejmé je, že žijeme v zemi, kde není válka, kde máme dostatek vody a kde společnost patří mezi ty bohaté na tomto světě. Ohlížíme se a děkujeme za všechny zázraky Tvé přítomnosti v osobních vztazích, v rodinách, ve sborovém společenství a v církvi.

Zároveň Ti to všechno chceme odevzdat a prosit Tě o Tvou přítomnost ve všem, co čeká nás i celé Tvé stvoření v příštím roce.

Odevzdáváme Ti vztahy, ve kterých žijeme. Prosíme Tě, abys nás proměňoval svým Duchem svatým a my tak dokázali naslouchat jeden druhému a nebyli na sebe zlí. Za to Tě, Pane, prosíme.

Odevzdáváme Ti sborové společenství, ve kterém žijeme. Prosíme, uč nás vytvářet prostředí, kde se lidé mohou hmatatelně setkat s nadějí evangelia. Aby náš sbor byl místem odpuštění a pomoci. Za to Tě, Pane, prosíme.

Prosíme za naši společnost. Za to, abychom my, její občané, nevzdávali naději na její proměnu. Abychom nerezignovali na snahu vytvořit místo k životu, kde by vládla úcta k lidem na okraji, k menšinám, k různým náboženstvím, k přírodě. Za to Tě, Pane, prosíme.

Prosíme za celý svět, za celé Tvé stvoření. Za všechna místa, kde lidé

žijí v chudobě a strachu z násilí. Za ně Tě, Pane, prosíme.

Pane, moc Tě prosíme, povzbuzuj nás všechny ve víře. Uč nás volat k Tobě v důvěře, že Ty nám nasloucháš a jednáš v našich životech. Za to Tě, Pane, prosíme.

Vyslyš nás i v tuto chvíli, kdy k Tobě v tichosti i nahlas voláme své osobní prosby.

Spolu s Tvým lidem po celém světě Tě nyní oslovujeme jako svého Otce:

„Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvět se jméno Tvé. Přijď království Tvé. Buď vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dejž nám dnes. A odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť Tvé jest království i moc i sláva na věky. Amen.“

Ohlášky:

Poslání: Neztrácejte proto odvalu, neboť bude bohatě odměněna. Potřebujete však vytrvalost, abyste splnili Boží vůli a dosáhli toho, co bylo zaslíbeno. Žd 10,35n

Požehnání: Neboj se, já jsem tě vykoupil, povolal jsem tě tvým jménem, jsi můj. Půjdeš-li přes vody, já budu s tebou, půjdeš-li přes řeky, nestrhne tě proud, půjdeš-li ohněm, nespálíš se, plamen tě nepopálí. Neboť já, Hospodin, jsem tvůj Bůh. Iz 43,1b-3a

Píseň: 697 Moc předivná